

Downloaded via the EU tax law app / web

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 8. marca 2001 (*)

„Sloboda usadiť sa – Voľný pohyb kapitálu – Zaplatenie dane z príjmu právnických osôb dcérskou spoločnosťou vopred v prospech materskej spoločnosti z dôvodu rozdelenia zisku – Materská spoločnosť so sídlom v inom členskom štáte – Porušenie práva Spoločenstva – Žaloba na vrátenie alebo žaloba náhradu – Úroky“

V spojených veciach C-397/98 a C-410/98,

ktorých predmetom sú návrhy podané Súdnemu dvoru podľa článku 177 Zmluvy ES (teraz článok 234 ES), ktorými High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Spojené kráľovstvo), navrhuje, aby v súvislosti s konaním pred týmto vnútroštátnym súdom medzi

Metallgesellschaft Ltd a i. (C-397/98),

Hoechst AG,

Hoechst (UK) Ltd (C-410/98)

a

Commissioners of Inland Revenue,

HM Attorney General,

Súdny dvor vydal prejudiciálne rozhodnutie o výklade článkov 6 a 52 Zmluvy ES (zmenené, teraz články 12 ES a 43 ES), 58 Zmluvy ES (teraz článok 48 ES) a/alebo 73 B Zmluvy ES (teraz článok 56 ES),

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory A. La Pergola, sudcovia M. Wathelet (spravodajca), D. A. O. Edward, P. Jann a L. Sevón,

generálny advokát: N. Fennelly,

tajomník: L. Hewlett, referentka,

so zreteľom na písomné pripomienky, ktoré predložili:

– Metallgesellschaft Ltd a i., v zastúpení: J. Gardiner, QC, a F. Fitzpatrick, barrister, ktorých splnomocnili Slaughter and May, solicitors,

– Hoechst AG a Hoechst (UK) Ltd, v zastúpení: M. Barnes, QC, ktorého splnomocnili Slaughter and May, solicitors,

– vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: J. E. Collins, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci D. Wyatt, QC, a R. Singh, barrister,

- holandská vláda, v zastúpení: M. A. Fierstra, splnomocnený zástupca,
- fínska vláda, v zastúpení: H. Rotkirch a T. Pynnä, splnomocnení zástupcovia,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: R. Lyal, H. Michard a M. Patakia, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na správu pre pojednávanie,

po vypočutí ústnych pripomienok, ktoré predniesli Metallgesellschaft Ltd a i., v zastúpení: J. Gardiner a F. Fitzpatrick, de Hoechst AG a Hoechst (UK) Ltd, v zastúpení: M. Barnes, vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: G. Amodeo, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci D. Wyatt, nemecká vláda, v zastúpení: B. Muttelsee-Schön, splnomocnená zástupkyňa, francúzska vláda, v zastúpení: S. Seam, splnomocnený zástupca, holandská vláda, v zastúpení: M. A. Fierstra, a Komisia, v zastúpení: R. Lyal a H. Michard, na pojednávaní 25. mája 2000,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. septembra 2000,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Dvomi uzneseniami z 2. októbra 1998, doručenými Súdnemu dvoru 6. novembra 1998 (C-397/98) a následne 17. novembra 1998 (C-410/98), High Court of Justice (England & Wales), Chancery division, požiadal Súdny dvor formou piatich prejudiciálnych otázok v súlade s článkom 177 Zmluvy ES (teraz článok 234 ES), o výklad článkov 6 a 52 Zmluvy ES (zmenené, teraz články 12 ES a 43 ES), článku 58 Zmluvy ES (teraz článok 48 ES) a/alebo článku 73B Zmluvy ES (teraz článok 56 ES).

2 Tieto prejudiciálne otázky vyplynuli zo sporu vo veci C-397/98, Metallgesellschaft Ltd, Metallgesellschaft AG, Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG a The Metal and Commodity Company Ltd (ďalej len „Metallgesellschaft a i.“) a zo sporu C-410/98, Hoechst AG a Hoechst UK Ltd (ďalej len „Hoechst a i.“) proti Commissioners of Inland Revenue, a týkali sa povinností uložených spoločnosťami sídliacim v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska zaplatiť vopred daň z príjmu právnických osôb z dividend vyplácaných ich materským spoločnostiam.

Vnútroštátny právny rámec

3 Podľa daňovej právnej úpravy platnej v Spojenom kráľovstve sú zisky dosiahnuté v priebehu úctovného obdobia každou spoločnosťou, ktorá je rezidentom v tomto členskom štáte, ako aj každou spoločnosťou, ktorá tam nie je rezidentom, ale vykonáva tam podnikateľskú činnosť prostredníctvom organizačných zložiek alebo obchodných zastúpení, zdaňované daňou z príjmov právnických osôb v uvedenom štáte.

4 V súlade s článkom 12 ICTA je úctovným obdobím obvykle 12 mesiacov. Pre úctovné obdobia koniace pred 1. októbrom 1993 bola daň z príjmov právnických osôb splatná buď deväť mesiacov po skončení úctovného obdobia, alebo mesiac po vydaní rozhodnutia daňového úradu o určení daňovej povinnosti týkajúceho sa príslušného úctovného obdobia, v závislosti od výberu daňovníka. Pre úctovné obdobia koniace po 1. októbri 1993 bola daň z príjmov právnických osôb splatná v lehote deviatich mesiacov a jedného dňa po skončení úctovného obdobia.

Zaplatenie dane z príjmu právnických osôb vopred („advance corporation tax“)

5 Podľa § 14 ICTA v jeho znení uplatníte, ako je spoločnosť, ktorá je rezidentom v Spojenom kráľovstve a vypláca dividendy svojim akcionárom, povinná zaplatiť preddavok na daň z príjmov právnických osôb („advance corporation tax“, ďalej len „ACT“), vypočítaný podľa výšky alebo hodnoty výplaty dividend.

6 Je potrebné zdôrazniť, že daňová povinnosť ACT nie je sumou zrážanou z dividend, ktoré sú vyplácané v plnej výške, ale má charakter dane z príjmu právnických osôb, ktorá zahŕňa spoločnosti vyplácajúce dividendy, platenej vopred a odpočítateľnej od celkovej všeobecnej dane z príjmu právnických osôb („mainstream corporation tax“, ďalej len „MCT“) splatnej za každé úctovné obdobie.

7 Každá spoločnosť je povinná, v zásade každý štvrtý rok, vyhotoviť daňové priznanie, preukazujúce výšku akejkoľvek úhrady vykonanej počas príslušného obdobia a výšku splatnej ACT. ACT splatná v súvislosti s vykonanou úhradou musí byť zaplatená v lehote posledných 14 dní príslušného štvrtého roka, v ktorom bola úhrada vykonaná.

8 Podľa § 239 a 240 ICTA ACT zaplatená spoločnosťou v súvislosti s úhradami vykonanými počas daného úctovného obdobia musí byť v zásade s výnimkou toho, že by sa spoločnosť uvedeného práva vzdala, odpočítaná od sumy, ktorú je povinná táto spoločnosť zaplatiť ako MCT za príslušné úctovné obdobie, alebo byť prevedená na dcérske spoločnosti, ktoré ju budú môcť odpočítať od sumy MCT, ktorú majú samy povinnosť zaplatiť. Pokiaľ spoločnosť nevznikla povinnosť zaplatiť nejakú daň z príjmov právnických osôb za uvedené úctovné obdobie (pretože napríklad jej zisk je nedostatočný), bude môcť byť odpočítaná ACT od dane z príjmu právnických osôb, ktorej povinnosť jej vznikne v nasledujúcich úctovných obdobiach, alebo požadovať prenesenie započítania do predchádzajúcich úctovných období.

9 Zatiaľ čo MCT sa stáva splatnou v lehote deviatich mesiacov alebo v lehote deviatich mesiacov a jedného dňa po skončení úctovného obdobia v závislosti od toho, či táto lehota uplynula pred 1. októbrom 1993, ACT musí byť zaplatená v lehote 14 dní od konca štvrtého roka, v ktorom výplata úhrady bola vykonaná. Takto je ACT vždy zaplatená pred tým, ako MCT – od ktorej sa odpočítava – sa stane splatnou. Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že dôsledkom ACT pre spoločnosť, ktorá vypláca dividendy, je predstih v rozsahu od osem a pol mesiaca (v prípade výplaty dividend vykonanej v posledný deň úctovného obdobia) až do jedného roka a päť a pol mesiaca (v prípade výplaty dividend vykonanej v prvý deň úctovného obdobia) oproti dňu splatnosti dane z príjmu právnických osôb z vyplatených dividend.

10 Aj pokiaľ žiadna MCT nie je za príslušné obdobie splatná, je možné započítať ACT voči zisku dosiahnutému v nasledujúcich úctovných obdobiach, pričom vnútroštátny súd poznamenáva, že v takom prípade predstih je povolený na dlhšie obdobie a dokonca za určitých okolností na neobmedzené obdobie.

Daňový úver („tax credit“)

11 Spoločnosť sídlia v Spojenom kráľovstve nepodlieha dani z príjmov právnických osôb zo sumy dividend, ktoré získala od inej spoločnosti sídliacej v Spojenom kráľovstve (§ 208 ICTA). Následne akákoľvek výplata dividend podliehajúca ACT vykonaná jednou spoločnosťou so sídlom na území Spojeného kráľovstva – rezidentom v prospech inej spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve zakladá nárok na daňový úver pre spoločnosť, ktorej boli dividendy vyplatené (§ 231 ods. 1 ICTA).

12 Tento daňový úver zodpovedá výške ACT zaplatenej spoločnosťou vyplácajúcou dividendy v súvislosti s touto úhradou (§ 231 ods. 1 ICTA).

13 Ak spoločnosť, ktorá je rezidentom v Spojenom kráľovstve, prijme od inej spoločnosti rezidenta dividendy, ktorých vyplatenie vedie k vzniku nároku na daňový úver, môže získať späť sumu ACT zaplatenú touto spoločnosťou a započítať ju na sumu ACT, ktorú musí sama zaplatiť, ak rozdelí dividendy svojim vlastným akcionárom, takže ACT zaplatí len v zostávajúcej časti.

14 Pokiaľ spoločnosť sídliaca v Spojenom kráľovstve, ale úplne oslobodená od platenia MCT dostane dividendy od svojej dcérskej spoločnosti so sídlom na území Spojeného kráľovstva – rezidenta, z ktorých bola zaplatená ACT, je oprávnená na vyplatenie sumy zodpovedajúcej daňovému úveru (§ 231 ods. 2 ICTA).

15 Spoločnosti nesídliace v Spojenom kráľovstve a nepodnikajúce na území Spojeného kráľovstva prostredníctvom organizačnej zložky a pobočky nie sú na území Spojeného kráľovstva daňovníkom dane z príjmov právnických osôb. Sú však, v zásade, v Spojenom kráľovstve daňovníkom dane z príjmu („income tax“) z tých príjmov, ktoré pochádzajú z tohto členského štátu, vrátane dividend, ktoré sú im vyplatené dcérskymi spoločnosťami sídlicami na území Spojeného kráľovstva – rezidentmi.

16 Bez ohľadu na vyššie uvedené podľa § 233 ods. 1 ICTA, pokiaľ materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo na území Spojeného kráľovstva – nerezident, v prípade, že nie je uzavretá v tomto zmysle dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Spojeným kráľovstvom a štátom, kde má predmetná spoločnosť sídlo, v zásade nemá nárok na daňový úver, potom dividendy, ktoré sú jej vyplatené dcérskou spoločnosťou tam sídlicou – rezidentom, sú v Spojenom kráľovstve oslobodené od dane z príjmov.

17 Naopak, pokiaľ materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo v Spojenom kráľovstve, má podľa ustanovení dohody o zamedzení dvojitého zdanenia, uzavretej medzi Spojeným kráľovstvom a štátom jej sídla, nárok na daňový úver, dividendy, ktoré sú jej vyplatené dcérskou spoločnosťou, sú predmetom dane z príjmu v Spojenom kráľovstve.

18 Dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretá medzi Spojeným kráľovstvom a Spolkovou republikou Nemecko z 26. novembra 1964 v znení dodatku z 23. marca 1970 neposkytuje nárok na daňový úver spoločnostiam sídlicím v Nemecku, ktoré majú účasť na základnom imaní obchodných spoločností sídlicích v Spojenom kráľovstve a ktoré získavajú dividendy od uvedených spoločností sídlicích v Spojenom kráľovstve.

19 V dôsledku toho materská spoločnosť so sídlom v Nemecku, ktorej bola vyplatená úhrada, podliehajúca ACT od dcérskej spoločnosti sídliacej v Spojenom kráľovstve, nemá v Spojenom kráľovstve nárok na daňový úver zodpovedajúci zaplatenej ACT a podľa daňových právnych predpisov Spojeného kráľovstva nie je zdaňovaná v Spojenom kráľovstve ani zo sumy dividend, ktoré jej vyplatila dcérska spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve.

20 Pokiaľ materská spoločnosť nesídliaca v Spojenom kráľovstve – nerezident, je v zmysle dohody o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretej medzi Spojeným kráľovstvom a štátom jej sídla oprávnená na daňový úver, môže táto spoločnosť požadovať započítanie tohto úveru s daňou z príjmu, ktorú je povinná zaplatiť v Spojenom kráľovstve a ktorej predmetom sú dividendy vyplatené jej dcérskou spoločnosťou rezidentom, so sídlom v Spojenom kráľovstve, a v prípade, že výška daňového úveru prekročí sumu dane, môže požadovať vrátenie rozdielu. Ak je táto žiadosť zamietnutá, spoločnosť, ktorá ju podala, sa môže odvolať na „Special Commissioners“

alebo „General Commissioners“, a ak je to nutné, na „High Court“.

Voľba daňového režimu zdaťovania skupiny („Group Income Election“)

21 Podľa článku 247 ICTA dve spoločnosti sídlia v Spojenom kráľovstve, z ktorých jedna z nich ovláda aspoň 51 % základného imania druhej, si môžu zvoliť daňový režim zdaťovania skupiny („Group Income Election“).

22 Dôsledkom takejto voľby je, že dcérska spoločnosť neplatí ACT z dividend vyplatených svojej materskej spoločnosti, ibaže oznámi, že si neželá aplikovanie vykonanej voľby v jednotlivých prípadoch vyplácania dividend.

23 Žiadosť o povolenie voľby daňového režimu zdaťovania skupiny musí byť podaná na „Inspector of Taxes“. Pokiaľ je žiadosť zamietnutá, spoločnosť žiadateľ môže podať odvolanie proti rozhodnutiu na „Special Commissioners“ alebo na „General Commissioners“, a ak je potrebné, môže podať dovolanie napádajúce právne posúdenie veci na High Court.

24 Pokiaľ dcérska spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve vypláca dividendy svojej materskej spoločnosti, ktorá má rovnako sídlo v Spojenom kráľovstve, v rámci daňového režimu zdanenia skupiny, neplatí dcérska spoločnosť žiadnu ACT a materskej spoločnosti nevzniká nárok na daňový úver. Skupina spoločností nemôže súčasne mať výhody aj z voľby daňového režimu zdaťovania skupiny, aj z daňového úveru, ktorý sa vzťahuje na tie isté dividendy.

25 Je potrebné upresniť, že ACT bol zrušený článkom 31 Finance Act 1998 (zákon o financiách z roku 1998) s účinnosťou od 6. apríla 1999. Právne ustanovenia opísané vyššie v bodoch 5 až 24 sú teda tie, ktoré boli účinné pred uvedeným dátumom.

Skutkový stav

26 Vo veci C/397/98 Metallgesellschaft Ltd a The Metal and Commodity Company Ltd, spoločnosti sídlia v Spojenom kráľovstve, platili dividendy svojim materským spoločnostiam Metallgesellschaft AG a Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG, sídlia v Nemecku, a museli preto zaplatiť ACT. Obidve dcérske spoločnosti mohli následne započítať túto ACT voči MCT, ktorú mali uhradiť.

27 Metallgesellschaft a i. napadli odvolaním rozhodnutie Commissioners of Inland Revenue na High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, ktorým sa domáhali toho, aby súd rozhodol tak, že im vznikla škoda z toho dôvodu, že dividendy vyplatené dcérskymi spoločnosťami materským spoločnostiam boli predmetom ACT. Spor vo veci samej sa týkal súm ACT, ktoré zaplatila Metallgesellschaft AG medzi 16. aprílom 1974 a 1. novembrom 1995, a súm ACT, ktoré zaplatila The Metal and Commodity Company Ltd v období od 11. apríla 1991 až do 13. októbra 1995.

28 Vo veci C/410/98 Hoechst UK Ltd, spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve, vyplatila dividendy svojej materskej spoločnosti Hoechst AG, ktorá mala v danom čase svoje sídlo v Nemecku, a zaplatila ACT z týchto dividend v Spojenom kráľovstve. Následne bola oprávnená započítať túto ACT voči MCT, ktorú mala uhradiť.

29 Hoechst a i. rovnako napadli odvolaním rozhodnutie Commissioners of Inland Revenue na High Court, ktorým sa domáhali toho, aby súd rozhodol tak, že im vznikla škoda z toho dôvodu, že dividendy, ktoré zaplatil Hoechst UK Ltd v prospech Hoechst AG v období od 16. januára 1989 až do 26. apríla 1994, boli predmetom ACT. Spor vo veci sa týkal sumy ACT zaplatenej za obdobie od 14. apríla 1989 až do 13. júla 1994.

30 V každej z vecí samých materské spoločnosti uvádzajú, že kvôli znemožneniu voľného režimu zdanenia skupiny, ktorá by umožňovala dcérskym spoločnostiam vyhnúť sa plateniu ACT, vznikla týmto dcérskym spoločnostiam škoda na cashflow, ktorá nevznikla dcérskym spoločnostiam materských spoločností sídlacích v Spojenom kráľovstve. Voľného režimu zdanenia skupiny si neskôr spomenuté spoločnosti mohli ponechať až do dňa splatnosti MCT, ktorú mali zaplatiť, sumy, ktoré inak museli zaplatiť ako ACT v súvislosti s výplatom dividend ich materským spoločnostiam. Domnievajú sa, že toto znevýhodnenie je rovnocenné nepriamej diskriminácii na základe štátnej príslušnosti, čo je v rozpore so Zmluvou.

31 Subsidiárne Metallgesellschaft AG a Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG vo veci C-397/98 uvádzajú, že majú právo na daňový úver zodpovedajúci aspoň výške časti ACT zaplatenej ich dcérskymi spoločnosťami sídlacimi v Spojenom kráľovstve, obdobný tomu, na ktorý má právo materská spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve alebo materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo v Spojenom kráľovstve, ale ktorá má právo na daňový úver v zmysle dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia.

32 Vo veci C-410/98 pre prípad, že by súd rozhodol, že Hoechst UK Ltd nemá právo na zaplatenie úrokov zo sumy zaplatenej ACT, Hoechst AG subsidiárne požaduje vyplatenie daňového úveru zodpovedajúceho tejto ACT alebo sumy rovnocennej s úvermi, ktoré materská spoločnosť sídliaca v Holandsku mohla získať. Podľa Hoechst AG skutočnosť, že daňová legislatíva Spojeného kráľovstva dovoľuje poskytnutie daňového úveru materským spoločnostiam, ktoré nemajú sídlo v Spojenom kráľovstve, vo výške ACT zaplatenej dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú sídlo v Spojenom kráľovstve – rezidentmi, iba tam, kde tak predpokladá dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia, čo je aj prípad dohody uzavretej medzi Spojeným kráľovstvom a Holandským kráľovstvom, ale nie prípad dohody uzavretej medzi Spojeným kráľovstvom a Spolkovou republikou Nemecko, predstavuje neodôvodnenú diskrimináciu medzi materskými spoločnosťami sídlacimi v rôznych členských štátoch, čo je v rozpore so Zmluvou.

Prejudiciálne otázky

33 Keďže High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, usúdil, že riešenie ním prejednávaného sporu vyžaduje, aby bol podaný výklad práva Spoločenstva, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky, ktorých znenie je rovnaké v oboch konaniach:

„1. Za podmienok opísaných vyššie v uznesení, je v súlade s právnym poriadkom Spoločenstva a zvlášť s článkami 6, 52, 58 a/alebo 73b Zmluvy ES, aby právny poriadok členského štátu dovoľoval voľbu daňového režimu zdanenia skupiny [umožňujúcu vyplácanie dividend dcérskou spoločnosťou v prospech materskej spoločnosti bez vyrubenia dane z príjmu právnických osôb zaplatenej vopred (ACT)] iba v prípadoch, ak dcérska spoločnosť, ako aj materská spoločnosť majú sídla v tomto členskom štáte?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, zakladajú vyššie menované ustanovenia Zmluvy ES pre obchodnú spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve – rezidenta, ktorá je dcérskou spoločnosťou materskej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte, alebo pre

uvedenú materskú spoločnosť nárok na zaplatenie určitej peňažnej sumy vo forme úrokov z omeškania súvisiacich s ACT, ktorá bola zaplatená dcérskou spoločnosťou, aj keď vnútroštátny právny poriadok nedovoľuje zvoliť si daňový režim zdanenia skupiny, alebo môže byť takáto suma uplatnená prípadne (bez ohľadu na iné) len v konaní o náhradu škody podľa zásad vyjadrených Súdnym dvorom v jeho rozsudkoch z 5. marca 1996, Brasserie du Pêcheur a Factortame (C-46/93 a C-48/93, Zb. s. I-1029), a 22. apríla 1997, Sutton (C-66/95, Zb. s. I-2163); v jednom, ako aj v druhom prípade je vnútroštátny súd povinný zaviazť na zaplatenie uvedenej sumy, dokonca aj keď podľa vnútroštátneho práva úroky z omeškania nemožno priznať (či už priamo alebo prostredníctvom zaplatenia úrokov z omeškania alebo náhrady škody spolu s úrokmi z omeškania) z istiny, ktorú nie sú povinní zaplatiť žalobcovia?

3. Za podmienok opísaných vyššie v uznesení, je zlučiteľné s vyššie spomenutými ustanoveniami Zmluvy o ES oprávnenie úradov belgického štátu odmietnuť poskytnutie akéhokoľvek daňového úveru spoločnosti sídliacej v inom belgickom štáte, hoci takýto úver poskytuje spoločnostiam sídliačim na jeho území a spoločnostiam, ktoré majú sídla v určitých iných belgických štátoch, podľa ustanovení dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretých s týmito inými belgickými štátmi?

4. V prípade zápornej odpovede na otázku 3, bol a naďalej zostáva belgický štát, ktorého orgány rozhodujú o poskytnutí daňového úveru, počas náležitého obdobia vzhľadom na túto vec, povinný poskytnúť daňový úver takejto spoločnosti za rovnakých podmienok ako spoločnostiam so sídlom na jeho území, alebo spoločnostiam so sídlom v belgických štátoch, s ktorými uzavreté zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia toto určujú?

5. Je belgický štát oprávnený namietať v konaní o zaplatenie úrokov z omeškania, v konaní o poskytnutí daňového úveru alebo v konaní o náhradu škody spolu s úrokmi z omeškania okolnosť, že návrhy žalobcov sú nedôvodné, alebo navrhnúť čiastočné zamietnutie návrhu žalobcov na základe toho, že napriek ustanoveniam vnútroštátneho práva, ktorý im neumožňuje tak konať, mali si žalobcovia zvoliť daňový režim zdaňovania skupiny alebo požadovať daňový úver a odvolať sa na Commissioners, a pokiaľ by to bolo nutné, na súd, proti rozhodnutiu Inspector of Taxes o zamietnutí povolenia alebo žiadosti voľby daňového režimu zdanenia skupiny, dovoľávajú sa prednosti a priamej účinnosti právnych predpisov Spoločenstva?

34 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 30. júna 2004 boli veci C-123/04 a C-124/04 spojené na spoločné konanie na účely písomnej, ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku.

O prvej prejudiciálnej otázke

35 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či nie je v rozpore s článkami 6, 52, 58 a/alebo 73b Zmluvy, aby daňová legislatíva belgického štátu obdobná tej, ktorá je predmetom sporu, dávala spoločnostiam sídliačim v tomto belgickom štáte možnosť ťažiť výhody z daňového režimu dovoľujúceho im platiť dividendy svojej materskej spoločnosti bez toho, aby zaplatili vopred daň z príjmov právnických osôb, pokiaľ ich materská spoločnosť tiež sídli v predmetnom belgickom štáte, ale upierala im túto možnosť, pokiaľ materská spoločnosť má sídlo v inom belgickom štáte.

36 Podľa tvrdení Metallgesellschaft a i. a Hoechst a i. predmetná vnútroštátna legislatíva smeruje k odrádzaniu spoločností sídliačich v inom belgickom štáte od zakladania dcérskych spoločností v Spojenom kráľovstve, a tým vytvára neodôvodnené obmedzenie slobody usadenia sa. Ako vedľajší dôvod uvádzajú to, že takáto legislatíva je tiež nezlučiteľná s ustanoveniami Zmluvy o slobodnom pohybe kapitálu.

37 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, aj keď priame dane patria

do právomoci členských štátov, členské štáty ju musia uplatňovať v súlade s právom Spoločenstva a zdržať sa akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti (rozsudky z 11. augusta 1995, Wielockx, C-80/94, Zb. s. I-2493, bod 16; z 27. júna 1996, Asscher, C-107/94, Zb. s. I-3089, bod 36; z 29. apríla 1999, Royal Bank of Scotland, C-311/97, Zb. s. I-2651, bod 19, a z 13. apríla 2000, Baars, C-251/98, Zb. s. I-2787, bod 17).

38 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 6 Zmluvy, ktorý určuje všeobecný zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, sa má uplatňovať nezávisle iba na prípady riadiace sa právnymi predpismi Spoločenstva, pre ktoré Zmluva neurčuje žiadne osobitné nediskriminačné pravidlá (rozsudky z 30. mája 1989, Komisia/Grécko, 305/87, Zb. s. 1461, body 12 a 13; z 12. apríla 1994, Haliburton Services, C-1/93, Zb. s. I-1137, bod 12; Royal Bank of Scotland, už citovaný, bod 20, a Baars, už citovaný, bod 23).

39 Je nepochybné, že zásada zákazu diskriminácie vo vzťahu k slobode usadenia sa bola zavedená a výslovne zakotvená v článku 52 Zmluvy (rozsudky Haliburton Services, už citovaný, bod 12; z 29. februára 1996, Skanavi a Chryssanthakopoulos, C-193/94, Zb. s. I-929, bod 21, a Baars, už citovaný, bod 24).

40 Preto článok 6 Zmluvy nie je uplatniteľný na predmet konania. Otázkou, či právna úprava obdobná tej, ktorej sa konanie týka, zakladá nedôvodné obmedzovanie slobody usadenia, treba preto v prvom rade posudzovať vzhľadom na článok 52 Zmluvy.

41 Článok 52 Zmluvy tvorí jedno zo základných ustanovení práva Spoločenstva a je priamo uplatniteľné v členských štátoch. Sloboda usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu spočíva na základe tohto ustanovenia na prístupe k samostatne zárobkovým činnostiam a ich výkonom, ako aj na založení a prevádzkovaní podniku za podmienok stanovených právnymi predpismi krajiny usadenia pre svojich vlastných štátnych príslušníkov. Odstránenie obmedzení slobody usadiť sa sa vzťahuje na obmedzenia týkajúce sa založenia právnickej osoby – obchodného zástupcu, založenia organizačných zložiek alebo dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi členského štátu usadenými na území iného členského štátu (rozsudky z 28. januára 1986, Komisia/Francúzsko, 270/83, Zb. s. 273, bod 13, a Royal Bank of Scotland, už citovaný, bod 22).

42 Takto definovaná sloboda usadenia sa zahŕňa, podľa článku 58 Zmluvy právo obchodných spoločností alebo iných podnikateľských subjektov založených podľa právneho poriadku členského štátu a majúcich svoje sídlo, ústredie, alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti na území Spoločenstva vykonávať svoju podnikateľskú činnosť aj na území predmetného členského štátu prostredníctvom pobočky, organizačnej zložky, dcérskej spoločnosti alebo zastúpenia (pozri rozsudky zo 16. júla 1998, ICI, C-264/96, Zb. s. I-4695, bod 20 a citovaná judikatúra, a z 21. septembra 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, Zb. s. I-6161, bod 35). S ohľadom na obchodné spoločnosti je v tejto súvislosti dôležité zdôrazniť, že ich sídlo v zmysle vyššie uvedeného slúži ako spojovací faktor s právnym poriadkom jednotlivého štátu obdobne ako občanstvo v prípade fyzických osôb (pozri rozsudky ICI, už citovaný, bod 20 a citovaná judikatúra, a Saint-Gobain ZN, už citovaný, bod 36). Prijatie predpokladu, že členský štát, v ktorom obchodná spoločnosť mieni umiestniť svoje obchodné zastúpenie, organizačnú zložku a dcérsku spoločnosť, môže túto spoločnosť svojvoľne podrobiť odlišnému zaobchádzaniu výlučne na základe skutočnosti, že jej sídlo je umiestnené v inom členskom štáte, popiera zmysel článku 52 Zmluvy (rozsudok Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 18).

43 Vo vzťahu k právu zvoliť si daňový režim zdačovania skupiny je potrebné zdôrazniť, že právna úprava vo veci samej vytvára rozdiely v zaobchádzaní medzi dcérskymi spoločnosťami sídlacimi na území Spojeného kráľovstva v závislosti od toho, či ich materská spoločnosť má sídlo v Spojenom kráľovstve, alebo nie. Dcérske spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve,

ktorých vlastníkmi sú materské spoločnosti sídlia v Spojenom kráľovstve, môžu za splnenia určitých podmienok využiť možnosť voľby daňového režimu zdania skupiny, a tým byť oslobodené od povinnosti zaplatiť ACT pri výplate dividend svojim materským spoločnostiam. Naopak, táto výhoda je upretá dcérskym spoločnostiam so sídlom v Spojenom kráľovstve ovládaným materskými spoločnosťami, ktoré nemajú sídlo v Spojenom kráľovstve a ktoré preto musia zaplatiť ACT vždy, keď vyplácajú dividendy svojim materským spoločnostiam.

44 Je nesporné, že v dôsledku tejto skutočnosti dcérska spoločnosť materskej spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve má výhodu v cashflow, pretože tá si do doby splatnosti MCT ponecháva sumu, ktorú by inak musela zaplatiť na účel splnenia daňovej povinnosti ACT, čo predstavuje obdobie v rozpätí medzi najmenej osem a pol mesiacom a najviac sedemnásť a pol mesiacom v závislosti od dátumu výplaty dividend. Pokiaľ nevznikla povinnosť zaplatiť MCT za príslušné účtovné obdobie, znamená to dokonca dlhšie obdobie, pretože ACT môže byť odpočítaná od dane z príjmu právnických osôb, ktorej povinnosť vznikne v nasledujúcich účtovných obdobiach.

45 Podľa názoru vlád Spojeného kráľovstva, Fínskej republiky a Holandského kráľovstva rozdielne zaobchádzanie v daňovej oblasti medzi dcérskymi spoločnosťami sídlia v Spojenom kráľovstve závisiace od skutočnosti, či ich materské spoločnosti majú, alebo nemajú sídlo v tomto členskom štáte, je objektívne zdôvodniteľné.

46 V prvom podaní vláda Spojeného kráľovstva uvádza, že situácia dcérskych spoločností sídlia v Spojenom kráľovstve, ktorých materské spoločnosti sídlia v Spojenom kráľovstve, nie je porovnateľná so situáciou dcérskych spoločností sídlia v Spojenom kráľovstve, ktorých materské spoločnosti nesídlia v Spojenom kráľovstve.

47 Pokiaľ ide o dcérske spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve, ktoré sú ovládané materskými spoločnosťami so sídlom taktiež v Spojenom kráľovstve, vláda Spojeného kráľovstva tvrdí, že aj keď spôsob voľby daňového režimu zdanenia skupiny oslobodzuje dcérsku spoločnosť od povinnosti platenia ACT v prípadoch výplaty dividend svojej materskej spoločnosti, táto platba je iba odložená do doby, keď materská spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve musí sama zaplatiť ACT, keď vypláca dividendy podliehajúce zdaneniu. Povinnosť zaplatiť ACT pri výplate dividend je teda prenesená z dcérskej spoločnosti na materskú spoločnosť a oslobodenie dcérskej spoločnosti od ACT je vyvážené povinnosťou materskej spoločnosti platiť ACT.

48 Naopak, podľa názoru vlády Spojeného kráľovstva, pokiaľ by dcérska spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve a jej materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo v Spojenom kráľovstve, mohli ťažiť výhody z daňového režimu zdania skupiny, žiadna ACT by v Spojenom kráľovstve nebola platená. Dcérska spoločnosť by bola oslobodená od platenia ACT pri vyplácaní dividend svojej materskej spoločnosti, ale toto oslobodenie by nebolo vyvážené následnou platbou ACT zo strany materskej spoločnosti, ktorá nemá sídlo v Spojenom kráľovstve, pokiaľ by tá vyplácala dividendy, pretože tá nie je v Spojenom kráľovstve daňovníkom dane z príjmu právnických osôb, a teda ani ACT.

49 Vláda Holandského kráľovstva uvádza, že princíp teritoriality dovoľuje členskému štátu vyhradiť pre materské spoločnosti, ktoré majú na jeho území sídlo – rezidentov možnosť voľby daňového režimu, ako napríklad voľbu daňového režimu zdania skupiny, pretože za tohto režimu sa štát síce vzdáva zdania dcérskej spoločnosti, ale nezrieka sa práva na túto daň, pretože výsledkom takéhoto režimu je jednoducho presun daňovej povinnosti ACT na inú úroveň tej istej skupiny spoločností. Naopak, pokiaľ by oslobodenie od ACT z dôvodu voľby daňového režimu zdanenia skupiny bolo udelené dcérskym spoločnostiam materských spoločností, ktoré nemajú sídla v Spojenom kráľovstve, z finančno-ekonomických operácií v rámci skupiny by

žiadna ACT nemohla byť v Spojenom kráľovstve vyrubená, pretože niektoré zo skupiny spoločností majú sídla v inom členskom štáte a nie sú daňovníkmi dane z príjmu právnických osôb v Spojenom kráľovstve. Toto by mohlo byť porovnané k daňovému úniku.

50 Vláda Fínskej republiky sa takisto vyjadrila v tom zmysle, že poskytnutie dcérskym spoločnostiam, ktorých materské spoločnosti nesídli v Spojenom kráľovstve, možnosti voľby daňového režimu zdanenia skupiny umožní týmto dcérskym spoločnostiam vyhýbať sa plateniu daní v Spojenom kráľovstve, pretože ich materské spoločnosti nie sú daňovníkmi v predmetnom členskom štáte.

51 Takúto argumentáciu nemožno prijať.

52 Po prvé, pokiaľ ACT nemá povahu dane z dividend, ale skôr vopred zaplatenej dane z príjmu právnických osôb, je nesprávne predpokladať, že poskytnutie dcérskym spoločnostiam rezidentom, ktorých materské spoločnosti sú nerezidentmi, možnosti voľby daňového režimu zdanenia skupiny umožní dcérskym spoločnostiam vyhnúť sa v Spojenom kráľovstve plateniu akejkoľvek dane zo ziskov rozdelených vo forme dividend.

53 Časť dane z príjmu, ktorú dcérska spoločnosť rezident nemusí zaplatiť vopred v prípade vyplácania dividend svojej materskej spoločnosti v režime zvoleného zdaťovania zisku skupiny, je v zásade zaplatená, keď sa MCT, ktorú je povinná zaplatiť dcérska spoločnosť, stane splatnou. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že dcérska spoločnosť so sídlom na území Spojeného kráľovstva materskej spoločnosti, ktorá nemá sídlo na území Spojeného kráľovstva, je daňovníkom MCT v Spojenom kráľovstve, ktorej predmetom sú jej zisky, rovnako ako dcérska spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve, materskej spoločnosti, ktorá má sídlo tiež v Spojenom kráľovstve.

54 V dôsledku toho poskytnutie dcérskym spoločnostiam so sídlom v Spojenom kráľovstve materských spoločností, ktoré nemajú sídlo v Spojenom kráľovstve, možnosti voľby zdanenia skupiny im neumožní nič viac než zadržať sumy, ktoré by mali byť inak zaplatené ako ACT, do doby splatnosti MCT. Tým môžu získať rovnakú výhodu cashflow ako dcérske spoločnosti rezidenti so sídlom v Spojenom kráľovstve materských spoločností, ktoré majú sídlo v Spojenom kráľovstve, za predpokladu rovnakého základu dane medzi sumami MCT, ktoré sú povinné zaplatiť obidva typy dcérskych spoločností za rovnaké účtovné obdobie.

55 Po druhé, na skutočnosti, že materská spoločnosť nerezident na rozdiel od materskej spoločnosti rezidenta nie je daňovníkom ACT v prípade výplaty dividend, nemožno zakladať dôvod na odmietnutie možnosti oslobodenia dividend od ACT v prípade dcérskej spoločnosti rezidenta materskej spoločnosti nerezidenta, pokiaľ dcérska spoločnosť vypláca dividendy materskej spoločnosti.

56 Je potrebné zdôrazniť, že to, že materská spoločnosť nerezident nie je daňovníkom ACT, vyplýva zo skutočnosti, že nie je daňovníkom dane z príjmu právnických osôb v Spojenom kráľovstve, pretože je daňovníkom tejto dane v štáte svojho sídla. Logika teda vyžaduje prijatie záveru, že táto spoločnosť by nemala mať povinnosť platiť vopred daň, ktorej daňovníkom nikdy nebude.

57 Po tretie, vo vzťahu k riziku daňových únikov, je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol tak, že založenie spoločnosti mimo územia Spojeného kráľovstva samo osebe nevyhnutne nezakladá daňový únik, pretože táto spoločnosť je v každom prípade v pôsobnosti daňovo-právnych predpisov štátu sídla (rozsudok ICI, už citovaný, bod 26).

58 Navyše sa zdá, že ide o sa týka materských spoločností, ktoré majú sídlo v Spojenom

krá?ovstve, da?ové právo Spojeného krá?ovstva dovo?uje to, že žiadna ACT nie je nakoniec spoločnosťami, ktoré si zvolili režim zda?ovania skupiny, platená. V určitých prípadoch materská spoločnosť, ktorej boli vyplatené dividendy v takomto da?ovom režime, sama neplatí žiadnu ACT. Najmä nemusí vykonávať žiadnu výplatu dividend zda?ovaných ACT alebo môže vyplatiť dividendy zvoliac si da?ový režim zdanenia skupiny, čo by iná? viedlo k vzniku povinnosti zaplatiť ACT. Povinnosť platiť ACT vznikajúca materskej spoločnosti rezidentovi, ktorá ovláda dcérsku spoločnosť rezidenta, nepredstavuje preto za žiadneho predpokladu vyváženie oslobodenia jej dcérskej spoločnosti od povinnosti platenia ACT vyplývajúceho z vo?by da?ového režimu zda?ovania skupiny.

59 Po štvrté a na záver, čo sa týka finan?nej straty, ktorá by pre da?ové orgány Spojeného krá?ovstva mohla vyplývať z povolenia dcérskym spoločnostiam rezidentom, ktorých materské spoločnosti sú nerezidentmi, možnosti vo?by da?ového režimu zda?ovania skupiny, a tým by? oslobodené od platenia ACT, posta?uje pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou zmenšenie da?ových príjmov nemôže by? posudzované ako naliehavý dôvod všeobecného záujmu, na ktorý sa možno odvolať pre zdôvodnenie opatrenia, ktoré je v zásade v rozpore so základnou slobodou (pozri v súvislosti s ?lánkom 52 Zmluvy rozsudok ICI, už citovaný, bod 28).

60 V dôsledku toho tak, ako generálny advokát zdôraznil v bode 25 svojich návrhov, rozdiel da?ového režimu uplatnite?ného na materské spoločnosti podľa toho, či tieto materské spoločnosti majú, alebo nemajú sídlo na území Spojeného krá?ovstva, nemôže odôvodniť to, že sa odmietne poskytnutie da?ovej výhody dcérskym spoločnostiam so sídlom v Spojenom krá?ovstve ovládaným materskými spoločnosťami, ktoré majú sídlo v inom členskom štáte, hoci na takúto da?ovú výhodu majú nárok dcérske spoločnosti so sídlom v Spojenom krá?ovstve ovládané materskými spoločnosťami so sídlom tiež v Spojenom krá?ovstve, pretože všetky vyššie menované dcérske spoločnosti sú da?ovníkmi MCT, ktorej predmetom sú ich zisky bez oh?adu na miesto sídla ich materských spoločností.

61 Po druhé, vláda Spojeného krá?ovstva uvádza, že odmietnutie poskytnutia práva vo?by da?ového režimu zda?ovania skupiny dcérskym spoločnostiam so sídlom na území Spojeného krá?ovstva rezidentom, ktoré sú ovládané materskými spoločnosťami nerezidentmi, ktoré nemajú sídla v Spojenom krá?ovstve, je odôvodnené potrebou ochrany súdržnosti da?ového systému Spojeného krá?ovstva.

62 Vláda Spojeného krá?ovstva tvrdí, že princíp, na ktorom spo?íva da?ový systém Spojeného krá?ovstva, sa zakladá na povinnosti spoločností platiť da? zo svojich ziskov a sú?asnej povinnosti spoločníkov a akcionárov platiť da? z ich podielov na tomto istom zisku spoločnosti, ktoré im spoločnosť prípadne vypláca formou dividend. V záujme predídenia takéhoto dvojitého zdanenia v ekonomickom ponímaní právnické osoby akcionári, ktoré majú sídlo v Spojenom krá?ovstve, sú oslobodené od dane z príjmu z právnických osôb, ktorej predmetom sú dividendy, ktoré im boli vyplatené ich dcérskymi spoločnosťami so sídlom v Spojenom krá?ovstve, pretože toto oslobodenie je vyvážené príjmom ACT, ktorou sú zda?ované dividendy vyplácané dcérskymi spoločnosťami ich materským spoločnostiam.

63 Vláda Spojeného krá?ovstva uvádza, že práve kvôli tomu existuje priama spojitosť medzi oslobodením materskej spoločnosti od dane z príjmu právnických osôb, ktorej predmetom sú dividendy zaplatené jej dcérskou spoločnosťou so sídlom v Spojenom krá?ovstve, a povinnosťou tejto dcérskej spoločnosti zaplatiť ACT v prípade výplaty týchto dividend. Požiadavka, aby spoločnosť vyplácajúca dividendy zaplatila ACT, je k?ú?ovou v záujme zabezpe?enia toho, že pred tým, než sa poskytne spoločnosti prijímajúcej dividendy akékoľvek oslobodenie, spoločnosť vyplácajúca dividendy zaplatí z týchto dividend pri ich výplate da?, či už je, alebo nie je da?ovníkom dane z príjmu, ktorej predmetom je zisk dosiahnutý počas ú?tovného obdobia, v

priebehu ktorého sú dividendy vyplácané.

64 Pokiaľ dcérska spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve – rezident nemusí platiť ACT v prípadoch výplaty dividend z dôvodu, že so svojou materskou spoločnosťou sídliacou v Spojenom kráľovstve – rezidentom si zvolila daňový režim zdanenia skupiny, potom materská spoločnosť zaplatí ACT, pokiaľ sama vyplatí dividendy, pričom táto ACT vyváži oslobodenie materskej spoločnosti od dane z príjmu právnických osôb z prijatých dividend.

65 Podľa názoru vlády Spojeného kráľovstva povolenie oslobodenia od ACT pre dcérsku spoločnosť so sídlom v Spojenom kráľovstve – rezidenta, vyplácajúcu dividendy svojej materskej spoločnosti, ktorá nemá sídlo v Spojenom kráľovstve – nerezidentovi by znamenalo, že daňové oslobodenie poskytnuté materskej spoločnosti vo vzťahu k prijatým dividendám by nemohlo byť vyvážené žiadnou daňou vyberanou z týchto dividend, čo by nebolo zlučiteľné so súdržnosťou daňového systému Spojeného kráľovstva.

66 Takúto argumentáciu nemožno prijať.

67 Je pravdou, že Súdny dvor uviedol, že nevyhnutnosť zaručenia súdržnosti daňového systému môže odôvodniť právnu úpravu, ktorá môže obmedziť základné slobody (rozsudky z 28. januára 1992, Bachmann, C-204/90, Zb. s. I-249, a Komisia/Belgicko, C-300/90, Zb. s. I-305).

68 To však nie je tento prípad.

69 Zatiaľ čo v už citovaných veciach Bachmann a Komisia/Belgické kráľovstvo existovala priama spojitosť medzi odpočítateľnosťou odvodov poistného platených podľa poistných zmlúv na dôchodkové a životné poistenie a zdaňovaním súm vyplatených podľa týchto zmlúv, spojitosť, ktorú treba udržať v záujme zachovania súdržnosti predmetného daňového systému, žiadna priama spojitosť tohto druhu neexistuje v prejednávanej veci medzi na jednej strane odmietnutím priznať oslobodenie dcérskym spoločnostiam sídliačim v Spojenom kráľovstve a ovládaným materským spoločnosťami, ktoré tam nemajú sídlo, od platenia ACT, zvoliac daňový režim zdanenia skupiny, a na strane druhej skutočnosťou, že materské spoločnosti, ktoré majú svoje sídlo v inom členskom štáte a ktoré prijímajú dividendy od svojich dcérskych spoločností so sídlom v Spojenom kráľovstve, nie sú daňovníkmi dane z príjmov právnických osôb v Spojenom kráľovstve.

70 Materské spoločnosti bez ohľadu na to, či majú, alebo nemajú sídlo v Spojenom kráľovstve, sú v Spojenom kráľovstve oslobodené od dane z príjmov právnických osôb, ktorej predmetom sú dividendy vyplatené ich dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú sídlo v Spojenom kráľovstve. Na účely poskytnutia daňových výhod, akou je oslobodenie od zaplatenia ACT vyplývajúceho z daňového režimu zdanenia skupiny, je irelevantné, že cieľom takéhoto oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb je vyhnúť sa tomu, že uvedená daň dvakrát zasiahne zisky dcérskej spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve a že toto oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb vyplýva pre materské spoločnosti so sídlom mimo Spojeného kráľovstva iba zo skutočnosti, že tieto spoločnosti nie sú v žiadnom prípade daňovníkmi dane z príjmov právnických osôb v Spojenom kráľovstve, keďže sú daňovníkmi takejto dane v štáte, kde majú svoje sídlo.

71 Navyše jediná daň, ktorú v Spojenom kráľovstve musí materská spoločnosť, ktorá nemá v tejto krajine sídlo, zaplatiť z dividend vyplatených jej dcérskou spoločnosťou so sídlom v Spojenom kráľovstve, je daň z príjmov, ktorej predmetom sú dividendy, ale jej vymáhateľnosť je spojená s poskytnutím daňového úveru prípadne zakotveného v dohode o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretej medzi Spojeným kráľovstvom a štátom sídla materskej spoločnosti.

72 V prípade žalobcov vo veci samej materským spoločnostiam so sídlom v Spolkovej republike

Nemecko nevzniká daňová povinnosť zaplatiť v Spojenom kráľovstve daň z príjmu, ktorej predmetom sú dividendy prijaté od ich dcérskych spoločností, ktoré majú sídlo v Spojenom kráľovstve, pretože dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretá medzi Spojeným kráľovstvom a Spolkovou republikou Nemecko nestanovuje poskytovanie daňového úveru zodpovedajúceho ACT zaplatenej dcérskymi spoločnosťami.

73 V dôsledku toho odmietnutie práva dcérskym spoločnostiam sídliačim v Spojenom kráľovstve, ktoré sú ovládané materským spoločnostiam so sídlom v inom členskom štáte, zvolí si daňový režim zdačovania skupiny nemôže byť odôvodňované nevyhnutnosťou zachovania súdržnosti daňového systému Spojeného kráľovstva.

74 Navyše okolnosť, že ACT bola medzičasom zrušená, privádza k záveru, že jej platenie nebolo pre riadne fungovanie systému zdačovania právnických osôb v Spojenom kráľovstve nevyhnutné.

75 Keďže sporná vnútroštátna právna úprava vo veci samej odporuje ustanoveniam Zmluvy o slobode usadenia sa, nie je potrebné skúmať, či rovnako odporuje ustanoveniam Zmluvy o slobode pohybu kapitálu.

76 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať, že článok 52 Zmluvy odporuje taká daňová právna úprava členského štátu, aká je predmetom konania vo veci samej, ktorá dáva spoločnostiam sídliačim v tomto členskom štáte možnosť ažiť výhody z daňového režimu dovoľujúceho im vyplácať svojej materskej spoločnosti dividendy bez vzniku povinnosti vopred zaplatiť daň z príjmov právnických osôb, pokiaľ ich materská spoločnosť má sídlo tiež v tomto členskom štáte, ale upiera im túto možnosť v prípade, ak ich materská spoločnosť má svoje sídlo v inom členskom štáte.

O druhej prejudiciálnej otázke

77 Berúc do úvahy odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku, druhá otázka smeruje v podstate k objasneniu, či ustanovenie článku 52 Zmluvy treba vykladať tak, že keď dcérska spoločnosť so sídlom v predmetnom členskom štáte a jej materská spoločnosť so sídlom v inom členskom štáte boli protiprávne pozbavené výhody daňového režimu, ktorý mohol umožniť dcérskej spoločnosti vyplácať dividendy svojej materskej spoločnosti bez povinnosti vopred zaplatiť daň z príjmov právnických osôb, táto dcérska spoločnosť a/alebo jej materská spoločnosť sú oprávnené získať sumu zodpovedajúcu úrokom z omeškania súvisiacim s platbami vykonanými vopred dcérskou spoločnosťou, a to za obdobie od zaplatenia až do dňa splatnosti dane, aj keď vnútroštátne právo nedovoľuje vyplatiť úrok týkajúci sa istiny, ktorá nie je splatná. Vnútroštátny súd položil túto otázku v rámci dvoch hypotéz: prvá, ak nárok uplatní dcérska spoločnosť a/alebo materská spoločnosť formou žaloby o vrátenie daní vyrubených v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, druhá, ak je predmetný nárok uplatnený formou žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením právneho poriadku Spoločenstva.

78 V tejto súvislosti vláda Spojeného kráľovstva najprv uvádza, že pokiaľ by bolo posúdené ako odporujúce právnemu poriadku Spoločenstva odmietnutie poskytnutia dcérskej spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve ovládanej materskou spoločnosťou so sídlom mimo Spojeného kráľovstva, výhody spočívajúcej vo voľbe daňového režimu zdačovania skupiny, podľa právneho poriadku Spoločenstva by sa pre nápravu tohto porušenia vyžadovalo nie podanie žaloby o vrátenie neoprávnené vyrubenej dane, ale žaloby voči štátu o náhradu škody spôsobenej porušením právneho poriadku Spoločenstva. Podľa jej názoru ACT nie je daňou vyrubovanou v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, pretože dcérske spoločnosti sú v každom prípade povinné zaplatiť MCT formou ACT. Je skutočnosťou, že legislatíva Spojeného kráľovstva opomenula poskytnúť dcérskym spoločnostiam so sídlom na území Spojeného kráľovstva a ich

materským spoločnostiam, ktoré nemajú sídlo na území Spojeného kráľovstva, možnosť zvoliť si daňového režimu zdaťovania skupiny, čo je aj dôvodom tohto sporu a čo môže zakladať mimozmluvnú zodpovednosť Spojeného kráľovstva, avšak v už citovanej veci Sutton Súdny dvor rozhodol tak, že najmä vo veci náhrady škody spôsobenej porušením smernice právny poriadok Spoločenstva nevyžaduje, aby írsky štát zaplatil sumu zodpovedajúcu úrokom zo sumy vyplatenej s omeškaním, v predmetnej veci nedoplatky na dávkach sociálneho zabezpečenia. Z toho vláda Spojeného kráľovstva vyvodzuje záver, že právny poriadok Spoločenstva nevyžaduje priznanie úrokov z omeškania pre nemožnosť použitia sumy po určitú dobu z dôvodu zaplata dané vopred, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva.

79 Po druhé, vláda Spojeného kráľovstva uvádza, že aj pokiaľ by sa návrhy žalobcov vo veci samej museli posudzovať ako návrhy na vrátenie neoprávnene zaplatenej dane prijatej v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, takýmto návrhom nemožno vyhovieť, pretože ustálená judikatúra ustanovuje, že je v pôsobnosti vnútroštátneho práva určiť, či v súvislosti s vrátením dane vyrubenej v rozpore s právom Spoločenstva sú splatné aj úroky z omeškania. Podľa anglického práva však nárok na úrok z omeškania závisí od toho, či konanie bolo zaťaté pred úhradou sumy, z ktorej je požadovaný úrok.

80 Ďalej vláda Spojeného kráľovstva uvádza, že v dôsledku toho sa žalobcovia vo veci samej nemôžu domáhať úrokov ani prostredníctvom žaloby o vrátenie predmetných súm, ani prostredníctvom žaloby o náhradu škody spolu s úrokmi z omeškania, pretože sumy istín im boli vrátené spôsobom zápočtu ACT voči sumám MCT, ktoré boli povinné zaplatiť dcérske spoločnosti pred zaťatím konania.

81 Je potrebné zdôrazniť, že Súdnemu dvoru neprináleží, aby právne kvalifikoval žaloby podané žalobcami vo veci samej na vnútroštátny súd. Konkrétne je vecou Metallgesellschaft a i. a Hoechst a i. upresniť povahu a základ svojich žalôb (návrh na vrátenie alebo návrh na náhradu škody) pod dohadom vnútroštátneho súdu.

82 Po prvé, za predpokladu, že žaloby podané žalobcami vo veci samej by mali byť posudzované ako žaloby o vrátenie dane vyrubenej v rozpore s právom Spoločenstva, otázkou je, či za okolností ako vo veci samej porušenie článku 52 Zmluvy írskym štátom oprávuje daňovníka na vyplatenie úroku z dane, ktorú musel zaplatiť za obdobie odo dňa jej predčasnej úhrady do dňa, v ktorý sa stala riadne splatnou.

83 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že vo veciach samých to, čo je v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, nie je vyrubovanie dane v Spojenom kráľovstve v prípadoch vyplácania dividend dcérskou spoločnosťou svojej materskej spoločnosti, ale skutočnosť, že dcérske spoločnosti sídlia v Spojenom kráľovstve, ktorých materské spoločnosti sídlia v inom írskom štáte, sú povinné zaplatiť daň vopred, zatiaľ čo dcérske spoločnosti so sídlom v Spojenom kráľovstve, ktorých materské spoločnosti majú tiež sídlo v Spojenom kráľovstve, sa môžu tejto povinnosti vyhnúť.

84 Podľa ustálenej judikatúry právo na vrátenie daní vybraných v írskom štáte v rozpore s pravidlami práva Spoločenstva následkom a súčasťou práv, ktoré vyplývajú jednotlivcom z ustanovení práva Spoločenstva, ako ich vyložil Súdny dvor (rozsudky z 9. novembra 1983, San Giorgio, 199/82, Zb. s. 3595, bod 12; rozsudok z 2. februára 1988, Barra, 309/85, Zb. s. 355, bod 17; zo 6. júla 1995, BP Supergaz, C-62/93, Zb. s. I-1883, bod 40; z 9. februára 1999, Dilexport, C-343/96, Zb. s. I-579, bod 23, a z 21. septembra 2000, C-441/98 a C-442/98, Michailidis, Zb. s. I-7145, bod 30). írsky štát je teda povinný v zásade vrátiť dane vyrubené v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva (rozsudok zo 14. januára 1997, Comateb a i., C-192/95 až C-218/95, Zb. s. I-165, bod 20; Dilexport, už citovaný, bod 23, a rozsudok Michailidis, už citovaný, bod 30).

85 V prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa vrátenia neprávom vybraných vnútroštátnych daní je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby určil príslušné súdy a upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva, za predpokladu, že jednak takéto podmienky nie sú menej výhodné ako podmienky vzťahujúce sa na obdobné vnútroštátne žaloby (zásada ekvivalencie) a že jednak nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky z 15. septembra 1998, Edis, C-231/96, Zb. s. I-4951, body 19 a 34; Spac, C-260/96, Zb. s. I-4997, bod 18; zo 17. novembra 1998, Aprile, C-228/96, Zb. s. I-7141, bod 18, a rozsudok Dilexport, už citovaný, bod 25).

86 Je tiež v pôsobnosti vnútroštátneho práva upraviť všetky vedľajšie otázky týkajúce sa vrátenia neoprávnene vyrubených daní, ako sú prípadné zaplatenie úrokov, úrokovú mieru a dátum, od ktorého musí byť tento úrok zaplatený (rozsudky z 21. mája 1976, Roquette Frères/Komisia, 26/74, Zb. s. 677, body 11 a 12, a z 12. júna 1980, Express Dairy Foods, 130/79, Zb. s. 1887, body 16 a 17).

87 Vo veciach samých však návrh na zaplatenie úrokov pokrývajúcich stratu vzniknutú nemožnosťou použitia súm zaplatených titulom ACT nie je vedľajší, ale je tým istým predmetom návrhov žalobcov vo veci samej. Za takých okolností, ak porušenie právneho poriadku Spoločenstva nevyplýva zo zaplatenia samotnej dane, ale z toho, že bola predčasne splatná, zaviazanie na zaplatenie úrokov z omeškania predstavuje „úhradu“ toho, čo bolo v rozpore s právom zaplatené a javí sa ako nevyhnutné na znovuzavedenie rovnakého zaobchádzania zaručeného článkom 52 Zmluvy.

88 Vnútroštátny súd považuje za spornú tézu, podľa ktorej anglické právo neposkytuje možnosť náhrady škody vyplývajúcej z toho, že nemožno nakladať s peňažnými sumami, pokiaľ nie je splatnou samotná istina. Musí byť zdôraznené, že v žalobe o vrátenie neoprávnene vyrubenej dane splatná suma, ktorá je istinou, je presne suma úrokov, ktoré vznikli v dôsledku nemožnosti nakladať s peňažnou sumou v súvislosti s predčasnou splatnosťou dane.

89 V dôsledku toho článok 52 Zmluvy poskytuje dcérskej spoločnosti sídliacej v Spojenom kráľovstve a/alebo jej materskej spoločnosti, ktorá má svoje sídlo v inom členskom štáte, získať úroky z omeškania zo sumy ACT zaplatenej dcérskou spoločnosťou za obdobie medzi zaplatením ACT a dátumom splatnosti MCT a túto sumu možno požadovať za základ žaloby o vrátenie.

90 Po druhé, za predpokladu, že by žaloby žalobcov vo veci samej boli posudzované ako žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením právneho poriadku Spoločenstva, je otázne, či by za podobných okolností, ako sú okolnosti posudzovaného prípadu, porušenie článku 52 Zmluvy členským štátom oprávňovalo daovníka na vyplatenie náhrady škody spolu s úrokmi z omeškania v sume zodpovedajúcej úrokom z omeškania súvisiacich s daňou, ktorú zaplatili, a to odo dňa predčasného zaplatenia do doby jej riadnej splatnosti.

91 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že, ako aj Súdny dvor už vyslovil svoj názor v bode 87 už citovaného rozsudku Brasserie du Pêcheur a Factortame, úplné vylúčenie straty zisku z nahraditeľnej škody nemôže byť prípustné v prípadoch porušenia právneho poriadku Spoločenstva, keďže zvlášť v súvislosti s hospodárskymi a obchodnými spormi takéto úplné vylúčenie straty zisku môže prakticky znemožňovať náhradu škody.

92 S prihliadnutím na uvedené skutočnosti tvrdenie vlády Spojeného kráľovstva, podľa ktorého žalobcom vo veci samej nemôžu byť priznané úroky, pokiaľ sa domáhajú náhrady škody v rámci žaloby o náhradu škody spolu s úrokmi z omeškania, nemôže byť akceptované.

93 V už citovanom rozsudku Sutton Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ smernica Spoločenstiev týkajúca sa predmetnej veci poskytuje iba právo získať zaplatenie peňažných plnení, na ktorú by dotknutá osoba mala mať právo v prípade neexistencie diskriminácie, zaplatenie úrokov z omeškania z oneskorených splátok peňažných plnení nie je základný prvok takto určeného práva. V tomto konaní sú to však práve úroky, ktoré predstavujú to, s čím mali disponovať žalobcovia nebyť nerovnosti v zaobchádzaní, a ktoré predstavujú základný prvok im priznaného práva.

94 Navyše v bodoch 23 až 25 už citovaného rozsudku Sutton Súd rozlíšil okolnosti predmetnej veci tohto rozsudku, ktoré ju odlišovali od okolností veci uvedenej v rozsudku z 2. augusta 1993, Marshal, nazývaný „Marshal II“ (C-271/91, Zb. s. I-4367). V poslednej spomenutej veci, ktorá sa týkala priznania úrokov zo súm splatných z dôvodu náhrady škody, ktorá vznikla ako dôsledok diskriminatívnej výpovede zo zamestnania, Súd rozhodol tak, že úplná náhrada vzniknutej škody nemôže byť vykonaná bez ohľadu na také prvky ako plynutie času, ktorý môže znížiť jej hodnotu, a že priznanie úrokov je nevyhnutnou zložkou náhrady škody, ktorá umožňuje znovunastolenie skutočnej rovnosti v zaobchádzaní (rozsudok Marshall II, už citovaný, body 24 až 32). Priznanie úrokov bolo v predmetnej veci posúdené ako nevyhnutná zložka náhrady škody, ktoré právo Spoločenstva vyžaduje v prípade diskriminatívnej výpovede zo zamestnania.

95 Za takých okolností ako vo veci samej sa preto priznanie úroku javí byť nevyhnutným pre náhradu škody spôsobenej porušením článku 52 Zmluvy.

96 V dôsledku toho je potrebné odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku takto:

– Pokiaľ je dcérska spoločnosť so sídlom v jednom členskom štáte povinná vopred zaplatiť daň z príjmov právnických osôb, ktorej predmetom sú dividendy vyplácané svojej materskej spoločnosti majúcej sídlo v inom než predmetnom členskom štáte, hoci za podobných okolností dcérske spoločnosti materských spoločností sídlacích v predmetnom členskom štáte sú oprávnené zvoliť si daňový režim dovoľujúci im vyhnúť sa tejto povinnosti, potom článok 52 Zmluvy vyžaduje, aby dcérskym spoločnostiam rezidentom a ich materskej spoločnosti nerezidentovi bol daný určitý právny prostriedok na účel získania vyplatenia alebo náhrady škody finančnej straty, ktorá im vznikla a z ktorej orgány dotknutého členského štátu získali obohatenie, ako dôsledok vopred zaplatenej dane dcérskou spoločnosťou.

– Iba samotná skutočnosť, že predmetom takejto žaloby bolo zaplatenie úrokov zodpovedajúceho finančnej strate, ktorá vznikla ako dôsledok nemožnosti disponovať so sumami zaplatenými predčasne, nezakladá dôvod na zamietnutie takejto žaloby.

– Ak v prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva je v pôsobnosti vnútroštátneho právneho poriadku dotknutého štátu upravené procesné spôsoby súvisiace s podobnými žalobami vrátane súvisiacich otázok, ako je napríklad zaplatenie prípadných úrokov, tieto pravidlá nesmú prakticky znemožniť alebo mimoriadne sťažiť výkon práv poskytnutých právnymi predpismi Spoločenstva.

O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

97 Vzhľadom na odpovede na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu a štvrtú otázku.

O piatej prejudiciálnej otázke

98 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či odporuje právnemu poriadku Spoločenstva postup, ktorým by vnútroštátny súd zamietol alebo čiastočne zamietol žalobu podanú na tomto súde dcérskou spoločnosťou so sídlom na území tohto štátu a jej materskou spoločnosťou, ktorá nemá sídlo na území tohto štátu – nerezidentom, týkajúci sa úhrady alebo náhrady finančnej straty, ktoré tieto spoločnosti utrpeli v dôsledku zaplatenia dane z príjmov právnických osôb dcérskou spoločnosťou vopred, z jediného dôvodu, že účastníci nepodali žiadosti na daňové orgány o priznanie daňového režimu, vďaka ktorému by sa dcérska spoločnosť vyhla povinnosti zaplatiť vopred daň, a tým nevyužili im dostupné právne prostriedky, ktorými by napadli odmietavé stanovisko daňových orgánov, dovolávajúc sa prednosti a priamej účinnosti právnemu poriadku Spoločenstva, aj keď vnútroštátne právo v každom prípade upiera dcérskym spoločnostiam rezidentom a ich materským spoločnostiam nerezidentom väčšie výhody z tohto daňového režimu.

99 Podľa názoru Vlády Spojeného kráľovstva, pokiaľ by bolo v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva odmietnutie povoliť dcérskym spoločnostiam rezidentom materských spoločností nerezidentov väčšie výhody z voľby daňového režimu zdanenia skupiny, príslušným opravným prostriedkom pre uplatnenie nároku by bola žaloba smerujúca k určení zodpovednosti štátu v súlade s podmienkami špecifikovanými Súdnym dvorom v už citovanej veci *Brasserie du Pêcheur a Factortame*. Uviedla tiež, že voči žalobe o náhrade škody spolu s úrokmi z omeškania je možné namietať to, že žalobcovia vo veci samej nekonali s potrebnou opatrnosťou, pretože nepožiadali hnež na začiatku o povolenie voľby daňového režimu zdanenia skupiny, čo by im umožnilo napadnúť odmietavé stanovisko daňových orgánov a odvolávať sa na prednosti a priamej účinnosti právnych predpisov Spoločenstva, najmä v záujme získania prvej príležitosti prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom.

100 Je potrebné zdôrazniť, že takýto argument nemá oporu v žiadnom ustanovení vnútroštátneho právnemu poriadku o zániku alebo premíšaní práva.

101 Vláda Spojeného kráľovstva považuje svoje stanovisko za dostatočne dôvodné, berúc do úvahy konkrétne ustanovenia bodov 84 a 85 rozsudky *Brasserie du Pêcheur a Factortame*, v ktorých Súd rozhodol tak, že v súlade so všeobecným princípom spoločným pre všetky právne systémy členských štátov poškodený musí zniesť dôkazné bremeno o tom, že vynaložil rozumnú mieru opatrnosti smerujúcu k obmedzeniu rozsahu škody alebo rizika spôsobiteľného spôsobiteľ škodu pod hrozbou, že sám bude znášať škodu, a preto na účel urzenia nahraditeľnej škody vnútroštátny súd môže skúmať, či poškodený prejavil opatrnosť v rozumnej miere v záujme vyhnutia sa vzniku škody alebo obmedzenia jej rozsahu a najmä či využil všetky právne prostriedky, ktoré mu boli dostupné.

102 V prvom rade treba pripomenúť, že žaloby ako tá, ktorá je predmetom konania o veci samej, sa spravujú vnútroštátnymi procesnými predpismi, ktoré môžu najmä ukladať žalobcom vo veci samej povinnosť konať s rozumnou mierou opatrnosti v záujme predídenia vzniku škody alebo obmedzenia jej rozsahu.

103 Čalej je potrebné zdôrazniť, že vo veciach samých daňová legislatíva Spojeného kráľovstva jednoznačne upiera dcérskym spoločnostiam so sídlami na území Spojeného kráľovstva – rezidentom, ktoré sú ovládané materskými spoločnosťami so sídlami mimo Spojeného kráľovstva – nerezidentmi výhodu daňového režimu zdanenia skupiny tak, že žalobcom vo veci samej nemožno vyítať opomenutie oznámenia svojho úmyslu žiadať o povolenie voľby daňového režimu zdanenia skupiny. Podľa obsahu uznesení, ktorým boli položené prejudiciálne otázky, je nesporné, že pokiaľ by žalobcovia vo veci samej žiadali o takýto daňový režim, ich žiadosti by

bola zo strany „Inspector of Taxes“ zamietnutá, pretože ich materské spoločnosti nesídlili v Spojenom kráľovstve.

104 Nakoniec vyplýva z obsahu uznesení, ktorým boli položené prejudiciálne otázky, že odvolanie proti takémuto zamietnutiu daňových orgánov mohlo byť podané na „Special Commissioners“ alebo „General Commissioners“ a potom prípadne by ho bolo možné napadnúť opravným prostriedkom na High Court. Podľa názoru vnútroštátneho súdu na jednej strane pred rozhodnutím o odvolaní by dcérske spoločnosti mali naďalej povinnosť platiť ACT zo všetkých nimi vyplatených dividend a na strane druhej, pokiaľ by v odvolacom konaní boli úspešné, nemohli by získať náhradu ACT, pretože podľa anglického práva žiadny takýto nárok na náhradu neexistuje. Pokiaľ by sa dcérske spoločnosti rozhodli neplatiť ACT z dividend pred rozhodnutím o ich odvolaní, predsa by im ACT bola vyrubená, mali by povinnosť zaplatiť úrok z týchto súm a vystavovali by sa hrozbe zákonných postihov, pokiaľ by ich konanie bolo posúdené ako nedbanlivé konanie a bez primeraných dôvodov.

105 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Spojené kráľovstvo vyčíta žalobcom nedostatok opatrnosti spočívajúci v nevyužití iných právnych prostriedkov než tých, ktorými namietajú rozpor vnútroštátneho práva upierajúceho daňové výhody dcérskym spoločnostiam materských spoločností – nerezidentov s právnym poriadkom Spoločenstva. Žalobcom vo veci samej sa teda vyčíta konanie v súlade s vnútroštátnym právom a platenie ACT bez požiadania o voľbu daňového režimu zdanenia skupiny alebo bez využitia dostupných právnych prostriedkov pre napadnutie rozhodnutia o jeho zamietnutí, ktorým by daňové orgány nevyhnutne o ich žiadosti rozhodli.

106 Výkon práv, ktoré priznávajú jednotlivcom priamo uplatniteľné ustanovenia práva Spoločenstva, by však bol znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by ich návrhy na vrátenie alebo ich návrhy na náhradu škody založené na porušení práva Spoločenstva museli byť zamietnuté alebo čiastočne zamietnuté iba z toho dôvodu, že jednotlivci sa nedomáhali uplatnenia režimu zdanenia, ktorý im vnútroštátny zákon odmietol, s cieľom napadnúť zamietnutie daňovou správou cestou právnych nástrojov stanovených na tento účel, dovoľávajúc sa prednosti a priameho účinku práva Spoločenstva.

107 Odpoveďou na piatu prejudiciálnu otázku musí teda byť, že je v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, pokiaľ vnútroštátny súd zamietne alebo čiastočne zamietne žalobu, ktorú podala na tento súd dcérska spoločnosť so sídlom na území tohto štátu – rezident a materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo na území tohto štátu – nerezident na účel zaplatenia alebo náhrady finančnej straty vzniknutej v dôsledku zaplatenia dane z príjmov právnických osôb dcérskou spoločnosťou vopred, a to iba z toho dôvodu, že tie nepožiadali daňové orgány o možnosť využiť daňový režim, ktorý by umožnil dcérskej spoločnosti vyhnúť sa povinnosti zaplatenia dane vopred, a z tohto dôvodu nevyužili dostupné opravné prostriedky slúžiace na napadnutie zamietavého rozhodnutia daňových orgánov, dovoľávajúc sa prednosti a priamej účinnosti ustanovení právnych predpisov Spoločenstva, hoci v každom prípade vnútroštátne právo odopieralo dcérskym spoločnostiam rezidentom materských spoločností nerezidentov výhody takéhoto daňového režimu.

O trovách

108 Francúzska vláda a fínska vláda, ako aj Komisia nemajú právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s pripomienkami, ktoré podali Súdnemu dvoru. Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo zatiaľ v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd.

Z týchto dôvodov

SÚDNY DVOR (piata komora),

o otázkach, ktoré mu predložil Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, uznesením z 2. októbra 1998, rozhodol takto:

1. Článku 52 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 43 ES) odporuje taká daňová právna úprava členského štátu vo veci samej, ktorá dáva spoločnostiam sídliacim v tomto členskom štáte možnosť ťažiť výhody z daňového režimu dovozujúceho im vyplácať svojej materskej spoločnosti dividendy bez vzniku povinnosti vopred zaplatiť daň z príjmov právnických osôb, pokiaľ ich materská spoločnosť má sídlo tiež v tomto členskom štáte, ale upiera im túto možnosť v prípade, ak ich materská spoločnosť má svoje sídlo v inom členskom štáte.

2. Pokiaľ je dcérska spoločnosť so sídlom v jednom členskom štáte povinná vopred zaplatiť daň z príjmov právnických osôb, ktorej predmetom sú dividendy vyplácané jej materskej spoločnosti majúcej sídlo v inom než predmetnom členskom štáte, hoci za podobných okolností dcérskej spoločnosti materských spoločností so sídlami v predmetnom členskom štáte sú oprávnené zvoliť si daňový režim dovozujúci im vyhnúť sa tejto povinnosti, článok 52 Zmluvy vyžaduje, aby dcérske spoločnosti rezidentom a ich materským spoločnostiam nerezidentom bol daný účinný právny prostriedok na účel získania vyplatenia alebo náhrady finančnej straty, ktorá im vznikla a z ktorej orgány dotknutého členského štátu získali obohatenie, ako dôsledok vopred zaplatenej dane dcérskou spoločnosťou.

Iba samotná skutočnosť, že predmetom takejto žaloby bolo zaplatenie úroku zodpovedajúceho finančnej strate, ktorá vznikla ako dôsledok nemožnosti disponovať so sumami zaplatenými predčasne, nezakladá dôvod na zamietnutie takejto žaloby.

Ak v prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva je v pôsobnosti vnútroštátneho právneho poriadku dotknutého štátu upravené procesné spôsoby súvisiace s podobnými žalobami vrátane súvisiacich otázok, ako je napríklad zaplatenie prípadných úrokov, tieto pravidlá nesmú prakticky znemožniť alebo mimoriadne ťažiť výkon práv poskytnutých právnymi predpismi Spoločenstva.

3. Je v rozpore s právnym poriadkom Spoločenstva, pokiaľ vnútroštátny súd zamietne alebo čiastočne zamietne žalobu, ktorú podala na tento súd dcérska spoločnosť so sídlom na území tohto štátu – rezident a materská spoločnosť, ktorá nemá sídlo na území tohto štátu – nerezident na účel zaplatenia alebo náhrady finančnej straty vzniknutej v dôsledku zaplatenia dane z príjmov právnických osôb dcérskou spoločnosťou vopred, a to iba z toho dôvodu, že tie nepožiadali daňové orgány o možnosť využívať daňový režim, ktorý by umožnil dcérskej spoločnosti vyhnúť sa povinnosti zaplatenia dane vopred, a z tohto dôvodu nevyužili dostupné opravné prostriedky slúžiace k napadnutiu zamietavého rozhodnutia daňových orgánov, dovoľávajúc sa prednosti a priamej účinnosti ustanovení právnych predpisov Spoločenstva, hoci v každom prípade vnútroštátne právo odopieralo dcérske spoločnosti rezidentom materských spoločností nerezidentov výhody takéhoto daňového režimu.

La Pergola

Wathelet

Edward

Jann

Sevón

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 8. marca 2001.

Tajomník

Predseda komory

R. Grass

A. La Pergola

* Jazyk konania: angličtina.